

REDD+ 2014. Rapport från Helpdeskens uppdrag

Susanne von Walter

Sammanfattning:

- Safeguards (<http://reddplussafeguards.com/?p=274>) är de paragrafer och skrivningar som beskriver *hur* REDD skall genomföras. Här finns skrivningar om good governance, livelihoods, participation, IP rights, local communities rights, biodiversity och transparency. Dessa har utarbetats med påtryckningar främst från NGOer och delegater från Nord med biståndserfarenhet. Under 2014 har man inom detta område börjat förhandla vilken typ av information som skall finnas i Safeguards Information Systems (SIS). Inga större framsteg. Skrivningar om SIS måste fortsatt bevakas inom förhandlingarna. På agendan under 2015 står precisering av hur systemen för rapportering av hur safeguards implementeras och respekteras vid REDD-aktiviteter.
- De senare åren har jordbruk (markanvändningsfrågan) fått större dignitet inom konventionen. Man förhandlar om att utarbeta ett Program of Work for Agriculture. I korthet strävar de utvecklade länderna för större fokus på mitigation i programmet och de utvecklade länderna vill ha fokus på adaptation. Mycket står naturligtvis på spel för utvecklingsländerna i relation till klimatförhandlingar och jordbruk. Frågan bör följas noggrant. Under 2015 kommer två tekniska workshops om jordbruk att hållas. De hålls back-to-back med förhandlingarna och HD deltar.
- Generellt sett har intresset för biståndsaspekter av konventionens överenskommelser ökat i den svenska delegationen.
- HD har fortsatt nätverkat flitigt både nationellt och internationellt i frågor som rör REDD och som är bistånds/utvecklingsrelaterade.
- REDD+ Partnerskapet avslutades under 2014 efter välförrättat värv.
- HD har blivit mer användbar för Sida i REDD, skogs och jordbruksrelaterade frågor.
- Under 2015 skall parterna komma in med s.k. Intended Nationally Determined Contributions (INDCs). Allra senast i oktober skall dessa vara inne men helst redan under det första kvartalet i år. Utifrån dessa kommer UNFCCC sekretariatet sedan att bedöma hur de samlade INDCs står i relation till 2-graders-målet. Vid COP 21 i Paris i december hoppas man att ett nytt klimatavtal kan tecknas.

1. Kort Resumé av REDD-förhandlingarna tidigare år

REDD+; (Reduced Emissions from Deforestation and Forest Degradation in developing Countries) har förhandlats under UNFCCC sedan **COP 13 i Bali 2007** då det introducerades av Coalition of Rainforest Nations som då bestod av ett tiotal ur skogs-synpunkt mycket viktiga länder. Koalitionen har vuxit och har nu cirka 40 medlemsländer.

REDD+ förhandlas mestadels i ett underorgan till UNFCCC; SBSTA (Subsidiary Body for Scientific and Technological Advice).

Under åren har man, med UNFCCC-mått mätt, gjort stora framsteg i just REDD+ agendan.

Vid COP16 2010 i Cancún beslutades bl.a. om de s.k. "Safeguards" som ur biståndspolitisk synpunkt är mycket viktiga. Safeguards anger hur och med vilka restriktioner och medel man skall genomföra minskad avskogning. Safeguards innehåller bland annat föreskrifter om att rutiner och metoder skall vara transparenta, det skall vara bred medverkan av stakeholders och man skall ta hänsyn till lokal och ursprungsbefolkningars kunskap och rättigheter. Vidare skall de metoder man använder inte medföra konvertering av naturskog, de skall följa upprättade nationella planer, man skall ha "good governance" och man skall skydda biodiversitet.

Att skrivningarna om Safeguards blev förhållandevis starka berodde delvis på mycket stort intresse och stora påtryckningar från det civila samhället. Många urfolksorganisationer var mycket verksamma i denna dialog och debatt men det var långt ifrån bara IP-grupper (Indigenous Peoples) som agerade. Organisationer med någon typ av biståndsverksamhet arbetade också hårt för att få starka safeguards eftersom man insåg att utan sådana skulle mekanismen bli ogenomförbar. De traditionella krafterna inom konventionen var från början relativt motsräviga till Safeguards eftersom man ansåg att det bör vara upp till varje enskild nation att avgöra HUR man uppfyller konventionens bestämmelser.

Vid COP 17 2011 Durban förhandlades bl. a finansiering, safeguards och referensnivåer. Man beslutade att finansiering ska komma från många olika källor inklusive privata och offentliga och att både marknadsbaserade och icke marknadsbaserade ansatser ska utforskas. Den slutliga texten angav också att safeguards ska utformas i enlighet med landets nationella strategier och att informationssystem ska ta hänsyn till nationella omständigheter, lagstiftning och internationella åtagande. Informationssystem ska bl.a. vara transparenta, möjliggöra regelbunden rapportering och vara flexibla och tillåta förbättring över tiden.

Vad gäller referensnivåer slog man fast att de skall ange ton CO₂ per år och ska användas för att mäta "performance". En process för teknisk bedömning av inskickade referensnivåer ska tas fram av SBSTA.

Vid COP 18 2012 Doha fortsatte man förhandla metodfrågor kring REDD+, framförallt mätning, rapportering och verifiering (MRV) och skogsövervakningssystem. En av knäckfrågorna rörde ev. oberoende verifiering av de nationella mätningarna av utsläppsminskningar. Man fattade inga större avgörande beslut och det stod klart att Norge EU USA m.fl. tunga nationer absolut vill ha ett oberoende verifieringssystem och att många utvecklingsländer med Brasilien i spetsen motsätter sig ett sådant.

Vid COP19 2013 i Warszawa kom sedan genombrottet vad gäller de mer tekniska metodfrågorna kring REDD+. Man tog beslut om teknisk bedömning av referensnivåer för skog (en referensnivå mot vilka resultat av åtgärder ska mätas) och mätning, rapportering och verifiering av resultat (MRV). Rapporteringen skall analyseras av LULUCF-expert och resultatet sammanställs i en rapport som offentliggörs på UNFCCC:s webbplats. Granskare och respektive u-land skall ha en dialog för att klara ut otydligheter.

Finansiering fortsatte att förhandlas. Beslutet innebär att de utvecklingsländer som vill få resultatbaserade ersättningar skall ge en sammanfattning av information om hur "safeguards" har beaktats och *respekteras* innan de kan få resultatbaserade ersättningar. (min kursivering)

2. REDD i förhandlingarna 2014

Bonn:

Vid mötet i Bonn i juni 2014 diskuterades agendapunkterna "Non Carbon Benefits (NCB)" och "Non Market Approaches (NMBA)" i relation till REDD+ under SBSTA.

Man kom tyvärr inte överens om några slutsatser och man fortsatte att förhandla agendapunkterna vid SBSTA 41 (Non Market Approaches) i Lima och kommer att förhandla Non Carbon Benefits vid SBSTA 42.

En stor knäckfråga i förhandlingarna är nu Non Market Approaches. Agendapunkten är införd av Bolivia och har sina rötter i den i Bolivia antagna lagen om Mother Earth. Man vill bredda REDD, göra det mer holistiskt och räkna in m el mindre allt som en nation gör som har med utsläpp/minskningar av utsläpp att göra.

I Bonn hade man en in-session-workshop om Non Market Mechanisms. Denna höjde nivån på förståelsen för Bolivias förslag hos delegaterna men de flesta var trots detta skeptiska till om ansatsen är av intresse för dem. Bolivia hävdar att man fått i mandat för att fortsätta dessa diskussioner av COP 19. Andra länder t.ex. Indonesien, Norge, EU och USA sade att om NMBA tillvägagångssätt är ett alternativ till REDD + så bör de diskuteras under en annan punkt på dagordningen. Brasilien m.fl. betonar att de ser Warszawa Framework for REDD + som helt tillräckligt för att nu sätta REDD+ i full skala.

Vid de avslutande mötena lutade många av inläggen åt att man kommer att strida för att REDD+ agendapunkten INTE längre skall innehålla NMBA utan att den skall hänföras till en annan punkt på dagordningen. Bolivia kommer att strida för att den skall vara kvar eftersom man antar/inser att om den flyttas så kommer den att sakta dö av eftersom nästan bara Bolivia har intresse i den.

Lima: Tyvärr inte mycket konkreta framsteg att redovisa.

Safeguards:

I EU-AFOLU-REDD-gruppen (Agriculture, Forestry, Other Land Uses) var överens om att inte släppa frågan om ifall "further guidance on safeguards is needed". EU anser att detta är nödvändigt framförallt vad gäller typ av information som skall redovisas i systemet. G77+Kina anser som tidigare att de inte behöver mer vägledning. Brasilien stödjer detta. Mot slutet av förhandlingarna kunde dock skönjas

att Brasilien kanske skulle kunnat tänka sig någon typ av urvattnad uppföljning av Safeguards inom konventionen i framtiden vilket kan ses som en vinst. Alla kände att vi gjorde framsteg men tiden medgav inte underlag till substantiella conclusions eller decisions tyvärr. Texten följer genom detta beslut tyvärr inte med till nästa förhandlingstillfälle.

Non Market Based Approaches (NMBA).

EU, USA, Norge m.fl. som tidigare varit skeptiska till att behålla NMBA under denna agendapunkt accepterade ett kompromissförslag som innebär att frågan skulle leva vidare i ett format som tar regler från Warszawa-framework utom MRV-delarna eftersom man (Bolivia) inte efterfrågar results-based-payment. Även här kändes att vi var ganska nära ett beslut men tiden medgav det inte. Således bara procedural conclusion även på denna fråga.

REDD plus-partnerskap

I Lima hade också REDD+ Partnerskapet sina sista möten. Sverige har deltagit i REDD plus partnerskapet som var ett informellt samarbete om REDD+ i enlighet med Oslo-överenskommelsen från maj 2010. Redd plus-partnerskapet initierades av Norge och Frankrike efter Köpenhamnskonferensen och etablerades i maj 2010 i Oslo. Sverige har deltagit formellt som part sedan starten och har även bidragit ekonomiskt till arbetsprogrammet för partnerskapet.

Syftet med partnerskapet var att vara en interim-plattsform för REDD+ i avvaktan på ett nytt klimatavtal. Partnerskapet verkade för ökade insatser för REDD+ samt ökad effektivitet, öppenhet och samordning av olika REDD+ initiativ och finansieringen. Mötet i Lima blev det sista eftersom man anser att partnerskapet nu uppfyllt de uppgifter man skapades för att utföra.

En utvärdering har gjorts. Den anger att REDD partnerskapet har uppnått många av sina mål men inte alla. De som deltagit i partnerskapet nämner att framgångarna f.f.a. gällt partnerskapets funktion som informellt forum för diskussion, att det ökat transparansen mellan alla parter och också observatörer, att man lyckats bygga upp ett bättre förtroende och förståelse mellan deltagare inom förhandlingsområdet, att möten och andra aktiviteter har höjt kunskapsnivån generellt bland förhandlare och andra aktörer samt att man lyckats inrätta en bra, om ändå inte perfekt databas för REDD-finansströmmar och aktiviteter. Allt detta har starkt bidragit till att själva förhandlingarna varit framgångsrika.

Man anger dock att partnerskapet varit mindre framgångsrikt när det gäller det uppsatta målet att "scale-up" REDD aktiviteter och finansiering. Det fanns också oklarheter runt detta mål mellan parterna i partnerskapet.

Mot bakgrund av bl.a. denna utvärdering hade man en diskussion om en eventuell fortsättning av partnerskapet. Utvärderingen pekar på flera möjligheter och behov: möten och aktiviteter för diskussion om senaste vetenskapliga rön (REDD+ har nu så många år på nacken att peer-reviewed artiklar ökat med stormsteg), kapacitetshöjande aktiviteter för utvecklingsländer, nätverkande nord-syd, syd-syd och mellan parter som kommit olika långt i REDD-processen. Man nämner också att aktiviteter som mer konkret faciliterar implementering av REDD+ och av results-based finance som

En av partnerskapets uppgifter har varit att skapa en databas för finansieringsflöden för REDD+. En arbetsgrupp diskuterade utvecklingen av databasen inklusive hur och

av vem den skall förvaltas efter utgången av 2014. Man beslutade att ge uppgiften till FAO. Budget finns för de närmaste två åren. Partnerskapet beslöt därefter att upplösas.

3. Globalt om förhandlingarna i Lima

Förhandlingar fokuserade naturligtvis på vad som kommer att krävas under ADP (Ad Hoc Working Group on the Durban Platform for Enhanced Action) för att kunna få ett avtal i Paris 2015. Inför Paris skall nationellt fastställda bidrag (INDCs) utarbetas så tidigt som möjligt under 2015, men senast i mars. Man skall också arbeta vidare på ett utkast till förhandlingstext. Beslutet som antogs kallas "Lima Call for Climate Action" och är på 47 sidor relativt obearbetad text.

Varje lands INDC skall innehålla en tydlig redogörelse för utsläppsminskningar, och kan inkludera kvantifierbar information om referenspunkter (såsom basår), tidsram för genomförande och metodologiska tillvägagångssätt för att uppskatta och redovisa utsläpp av växthusgaser.

Det är fortfarande en stor klyfta mellan utvecklade och utvecklingsländer och texten innehåller många kompromisser och är ganska urvattnad. Utvecklingsländerna vill behålla den stora skillnad som finns mellan vad utvecklade länder och utvecklingsländer skall redovisa/åstadkomma. De utvecklade länderna vill tolka det berömda begreppet "Common But Differentiated Responsibilities" (CBDR) så att man skall ha en glidande skala mellan länders ansvar snarare än att dela upp alla länder i två distinkta grupper. Många vill uppnå jämförbarhet i det som länderna anger som INDCs men många utvecklingsländer emotsätter sig det. Hur det än blir med det så kommer nog många NGOs och forskningsorganisationer ändå kunna göra analyser och jämförelser av INDCs.

4. Övriga aktiviteter under året

Inom svenska delegationen:

Helpdesken (HD) är medlem i den svenska delegationen till UNFCCC som en av Sidas representanter. Delegationen har 3-4 möten om året i Sverige samt kontinuerlig kommunikation via e-post. I delegationen är det få som har erfarenhet av biståndssamarbete. Nuvarande klimatambassadör har dock arbetat som utsänd i många utvecklingsländer och intresset för ett sydperspektiv på förhandlingarna har bl. a. därigenom ökat vilket gjort HDs kommunikation lättare. Frågor som lyfts från HDs sida har varit bland annat att man fortsatt bör arbeta för så starka skrivningar som möjligt i relation till safeguards och att man hela tiden skall vara medveten om att den klimatfinansiering som utlovats från de utvecklade länderna skall vara "new and additional". HD har också påmint om PGU och andemeningen i den.

Under 2015 har HD vid några tillfällen varit bisittare till klimatambassadören vid bilateraler under förhandlingarna. HD har också arrangerat möten mellan delegationsmedlemmar och några av Sidas samarbetspartners.

Inom den svenska delegationen finns en LULUCF-expertgrupp (LULUCF: Land Use and Land Use Change and Forestry) bestående av ca 7 personer, varav HDs representant är en. Den svenska LULUCF-gruppen har haft 2 möten under året. Vi

har också ständig kontakt via e-post för att förbereda olika inlagor till EU och i förlängningen till UNFCCC, och för att diskutera svenska ståndpunkter. Intresset för global skogspolitik och biståndsfrågor har ökat även inom den gruppen.

Parallellt med REDD-spåret i förhandlingarna har under hela tiden också funnits ett spår som vill inrätta ett Program of Work on Agriculture. Framstegen har tidigare varit få men under det senaste året har det rört sig lite framåt. HD har, när tid funnits, följt även jordbruksfrågan. En mycket kort sammanfattning av utmaningarna med frågan är att de utvecklade länderna vill finna en mitigation-potential i jordbruk medan utvecklingsländerna endast vill tala om adaptation i relation till jordbruk.

Utvecklingsländerna framhåller vidare att frågan inte bara handlar om food security utan också om livelihoods i ett bredare perspektiv. Man är orolig för en utveckling där små jordbrukare ytterligare marginaliseras och påpekar gång på gång att en stor majoritet av deras befolkningar är helt beroende av sitt småjordbruk och att annan sysselsättning sällan finns att tillgå. HD har inom och utanför delegationen, mest informellt, informerat om strukturer inom jordbrukssektorn och om jordbrukssystem i utvecklingsländer och tagit varje tillfälle att diskutera frågan. Attityden bland de utvecklade länderna har under de senaste åren svängt ifrån ett totalt fokus på mitigation till en mer nyanserad attityd. Tyvärr kan man knappt skönja motsvarande förändring hos de utvecklade länderna. Det finns hos dem en ganska djup misstro mot nyttan av att se jordbruket som en del av mitigation-strävandena trots att många forskare anser att det bör finnas en win-win-situation i kolinlagring i jordbruk och högre produktion.

Inför varje förhandlingstillfälle skrivs en instruktion för den svenska delegationen. Där deltar HD i delar som berör REDD+ och Agriculture. Under själva förhandlingarna fördelar vi närvaron på olika REDD och LULUCF-relevanta möten mellan de som för tillfället är närvarande från den svenska LULUCF-gruppen.

Inom EUs expertgrupp:

LULUCF gruppen inom EU möts cirka sex gånger varje år. HD deltar inte i dessa möten utan Sverige representeras av personal från Landsbygdsdepartementet (nu Näringsdepartementet) eller Miljödepartementet. LULUCF-gruppen har en web-plattform där möten förbereds, "position papers" och "lines to take" utarbetas och inlagor till UNFCCC författas. HD gör sällan själv direktinlägg till EU-gruppen utan framför istället sina åsikter inom den svenska LULUCF-gruppen. Det sker dock i viss utsträckning tvärsamarbeten inom EU-LULUCF d.v.s. att delegater från olika länder med intresse i liknande ståndpunkter har diskussioner och samarbetar (naturligtvis utan att gå utanför respektive lands instruktion).

Under själva förhandlingarna möts EU-LULUCF-gruppen dagligen och ofta flera gånger per dag för diskussioner om utvecklingen i förhandlingarna.

Nätverkande Sverige:

HD har, som "expert" på REDD, under året medverkat i aktiviteter som arrangerats av Land Rights Research Initiative LARRI, SIANI, FOCALI och SLU-Global. HD har också varit med i en referensgrupp för Sidas klimatinriktade bistånd vid Expertgruppen för Biståndsanalys (EBA) och samarbetat med SLUs forskare bl. a i forskningsprojektet Payment for Ecosystems Services (PEC). Under 2014 har HD inte haft kontakter med SNF såsom annars brukligt är.

Nätverkande internationellt:

Förutom det LARRI-seminarium "Securing Forest and Community Land rights – Challenges, trends and ways forward" som var internationellt och där HD satt i panelen så var HD inbjuden (personligt) till ett IIED seminarium på temat "Moving ahead with REDD" som anordnades i London våren 2014.

HD var också (antagligen pga REDD-kunskap) med i den svenska expertgrupp som var inbjuden av CIFOR i Bogor för att designa deras "research protocol" för "forests and food security".

Användbarhet för Sida:

I och med detta Helpdesk-uppdrag så bedömer vi att HD också blivit mer användbar för Sida för en rad olika uppgifter. Att sortera ut exakt vilka uppgifter som utförts på ett bättre sätt pga engagemanget i REDD blir nödvändigtvis på en glidande skala men utan tvekan bör nämnas stöd i relation till följande Sida-aktiviteter: RRI, FFF, FFF, DRC, skog Bolivia, RFGI, FLEGT, skog Albanien.

Bilagor:

1. Uppdragsbeskrivning
2. REDD i verkligheten (från CIFORs rapport REDD+ on the ground: A case book of subnational initiatives across the globe)
3. Utdrag Cancún Agreements. (Det som rör REDD)
4. REDD för den extra intresserade

Bilaga 2

REDD i verkligheten (från CIFORs rapport REDD+ on the ground: A case book of subnational initiatives across the globe)

CIFOR har gjort en sammanställning och analys av över 300 subnationella initiativ av REDD

De flesta av de initiativen omfattar mellan 650 och 6500 km² av tropisk skog. Fjorton av initiativen leds av privata ideella organisationer (NGOs) och de återstående initiativen leds antingen av privata företag eller av den offentliga sektorn, ibland i samarbete med NGOer. Hittills har den viktigaste finansieringskällan varit den offentliga sektorn, följt av filantropiska organisationer och privata företag.

Många av NGOerna är engagerade i miljöfrågor, ofta bevarandefrågor, och man ser REDD+ som ett instrument i det arbetet. Den privata sektorn motiveras av koldioxidmarknaden. Den offentliga sektorns engagemang hade i allmänhet som syfte att visa möjligheten med REDD + både för mitigation och för utveckling.

Hittills har bara 4 av initiativen sålt kol-krediter och endast 10 har gjort stödet (direkt utbetalning) villkorat till just minskningar av utsläpp. Många stödjer livelihoods-förbättringar. En del kombinerar koldioxidintäkter med andra incitament för hållbar förvaltning och bevarande t ex försäljning av certifierat virke. Många initiativ fortsätter således att följa sina tidigare strategier för bevarande och utveckling. Många har också arbetat med tenure-frågor för att göra insatserna mer hållbara och för att göra klart vem som bär ansvar för att skydda skogarna och vem som skall få eventuell "belöning". Många arbetar också med att få med lokalbefolkningen i MRV.

De flesta initiativen arbetade på platser där det finns småbrukare. Ungefär 40% av de intervjuade hushållen hade konverterat skog till jordbruk under de senaste två åren. Projekt som inte erbjuder hjälp med att skapa andra inkomstkällor kan betraktas med misstänksamhet från lokalbefolkningen.

Endast fyra projekt har sålt kolkrediter trots att det ofta var angivet som syftet från början. Sex av projekten håller på att söka tredjepartscertifiering. Nästan alla projekt är således beroende av offentlig eller biståndsfinansiering som är osäker eller kortsiktig. En del projekt har helt enkelt döp om sig till något annat än REDD+ initiativ eftersom den globala politiska scenen är osäker och man inte längre tror på att koldioxidkrediter kommer att kunna säljas.

Eftersom tenure-frågan ofta är oklar är det svårt att genomföra prestationsbaserade system.

REDD+ kräver också samordning mellan flera politiska nivåer men bara sex av projekten planerar övervaka koldioxidutsläppen och upptag över en hel politisk administrativ region.

MRV kapacitet är mycket ojämnt fördelat mellan länder och projekt. I större (geografiska) skalor kan man använda satellitövervakning men på lägre nivåer i mosaikartat landskap så blir övervakningen tekniskt svår och dyr.

Många av initiativen planerar att ge stöd för hållbar jordbruksproduktion i kompensation för minskat svedjebruk. Enkätresultat i undersökningen visar dock att det är mycket svårt att göra insatserna och betalningarna rättvisa eftersom det är stor heterogenitet i hur familjer försörjer sig och ett mycket varierande mönster av skogsanvändning och beroende bland lokalbefolkningen.

Sammanfattningsvis säger CIFOR att de stora förväntningarna på stora finansieringsflöden satte igång ett omfattande experimenterande med REDD + på subnationell nivå. Man har fått många lessons learned som skulle kunna vara byggstenar för att genomföra REDD + som en del av ett framtida klimatavtal. Men många aktörer och projekt börjar tröttna på att så lite händer i förhandlingarna och att det inte finns en enkel fungerande kolkreditmarknad för dessa projekt. Man säger också att de projekt som kommit igång eller döpts om till REDD+ projekt inte är så hemskt olika de projekt man tidigare kallade sustainable local development.

UR CANCÚN AGREEMENTS

Ur huvudtexten para 69 och 70:

69. *Affirms* that the implementation of the activities referred to in paragraph 70 below **should** be carried out in accordance with **appendix I to this decision**, and that the safeguards referred to in paragraph 2 of appendix I to this decision **should** be promoted and supported;

70. *Encourages* developing country Parties to contribute to mitigation actions in the forest sector by undertaking the following activities, as deemed appropriate by each Party and in accordance with their respective capabilities and national circumstances:

- (a) Reducing emissions from deforestation;
- (b) Reducing emissions from forest degradation;
- (c) Conservation of forest carbon stocks;
- (d) Sustainable management of forests;
- (e) Enhancement of forest carbon stocks;

71. *Requests* developing country Parties aiming to un

Appendix 1.

Guidance and safeguards for policy approaches and positive incentives on issues relating to reducing emissions from deforestation and forest degradation in developing countries; and the role of conservation, sustainable management of forests and enhancement of forest carbon stocks in developing countries

2. When undertaking the activities referred to in paragraph 70 of this decision, the following safeguards **should** be promoted and supported:

- (a) That actions complement or are consistent with the objectives of national forest programmes and relevant international conventions and agreements;
- (b) Transparent and effective national forest governance structures, taking into account national legislation and sovereignty;
- (c) Respect for the knowledge and rights of indigenous peoples and members of local communities, by taking into account relevant international obligations, national circumstances and laws, and noting that the United Nations General Assembly has adopted the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples;
- (d) The full and effective participation of relevant stakeholders, in particular indigenous peoples and local communities, in the actions referred to in paragraphs 70 and 72 of this decision;
- (e) That actions are consistent with the conservation of natural forests and biological diversity, ensuring that the actions referred to in paragraph 70 of this decision are not used for the conversion of natural forests, but are instead used to incentivize the

FCCC/CP/2010/7/Add.1

27

protection and conservation of natural forests and their ecosystem services, and to enhance other social and environmental benefits;

(f) Actions to address the risks of reversals;

(g) Actions to reduce displacement of emissions.